מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל שגרה קצרה וקבועה של כתיבה יומית בעברית
- לדעת להרחיב משפט פשוט בעזרת פרטי מידע נוספים
- להכיר ולהשתמש בכלים לכתיבה עצמאית - התחלות משפט, מחסן מילים ולוח בחירה
- לחוות הצלחה קטנה בכתיבה ולעקוב אחרי ההתקדמות האישית

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • אומרים ואז כותבים – מכירים את השלבים

1. נכון – כך בנויה השגרה: קודם אומרים ואז כותבים
2. לא נכון – אומרים את המשפט בעל פה לבן או לבת זוג
3. לא נכון – שלב 'אומרים' נמשך רק דקה-שתיים
4. נכון – זו בדיוק המטרה של התחלות המשפט ומחסן המילים

חלק ב' – פרק 1 • אומרים ואז כותבים – תרגול בעל פה וכתיבה

1. ב – לבן או לבת זוג
2. ב – 3-5 דקות
3. ב – לקחת התחלת משפט או מילה מהמחסן

חלק ג' – פרק 1 • אומרים ואז כותבים – כותבים בעצמנו

1. משפט פשוט אחד שמתאר אירוע מההפסקה, למשל: שיחקתי כדור עם חברים בהפסקה
2. משפט פשוט עם נושא ופועל, למשל: אכלתי לחם עם גבינה
3. משפט מורחב עם פרט נוסף, למשל: הכלב שלי ישן על המיטה בלילה
4. משפט עם תיאור רגש, למשל: יצאנו לטיול ושמחתי מאוד
5. שני משפטים הקשורים לאותו נושא, אחד קצר ואחד עם פרטים נוספים
6. אומרים, כותבים, מרחיבים, משתפים, חוגגים

חלק ד' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – היכרות עם הכלים

1. נכון – זה בדיוק התפקיד של התחלות המשפט – לעזור להתחיל
2. לא נכון – מחסן המילים נועד לעזור לתלמידים ולתלמידות לכתוב לבד
3. נכון – זה שלב ההרחבה שבא אחרי הכתיבה הראשונה
4. לא נכון – אפשר להתחיל ממשפט קצר ופשוט ואז להרחיב אותו

חלק ה' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – משלימים משפט מהתחלה נתונה

1. הלכתי לבית הספר עם אחי
2. שיחקתי עם חברים בהפסקה
3. שמעתי רעש מוזר בחוץ
4. ביקרנו אצל סבתא וסבא
5. ראיתי שהכלב שלי מחכה לי בדלת

חלק ו' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – מתאימים וממשיכים לבד

1. 1 – ב (ראיתי כלב קטן ברחוב)
2. 2 – א (לשחק כדורגל עם חברים)
3. 3 – ה (יש הרבה ילדים שמחים)
4. 4 – ג (נסענו לים עם כל המשפחה)
5. 5 – ד (אני אוכל ארוחת בוקר לפני בית הספר)

חלק ז' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – כותבים ומרחיבים לבד

1. משפט שלם עם התחלה נתונה ובו פרט מרחיב אחד לפחות (מקום, זמן, אופן או רגש)

חלק ח' – פרק 3 • מרחיבים משפט (סולם ההרחבה) – מכירים את הסולם

- 1. א – מקום
- 2. א – זמן
- 3. א – סיבה

חלק ט' – פרק 3 • מרחיבים משפט (סולם ההרחבה) – מוסיפים פרט למשפט

- 1. בספרייה
- 2. בלילה
- 3. מהר
- 4. כי איבדה את הכדור
- 5. כי הוא היה שמח

חלק י' – פרק 3 • מרחיבים משפט (סולם ההרחבה) – תרגול כתיבה

- 1. משפט בסיסי + פרט מקום, למשל: הילד שיחק בחצר
- 2. למשל: הכלב רץ בפארק בבוקר
- 3. משפט הכולל מקום, זמן ודרך, למשל: אתמול בערב רצתי מהר בחוף הים

חלק י"א – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – מכירים את הלוח

- 1. נכון – בלוח יש שלושה כרטיסים ובוחרים מהם אחד לכתיבה
- 2. לא נכון – בלוח 3 על 3 כל המשבצות עוסקות באותו נושא
- 3. נכון – יש אפשרות של 2 מתוך 3, לא רק כרטיס אחד

חלק י"ב – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – בוחרים נכון

- 1. ב – 12
- 2. א – לכתוב כמה משפטים על אותו נושא

חלק י"ג – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – משלימים ומתאימים

- 1. אחד
- 2. שניים
- 3. שלבים

חלק י"ד – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – מתאימים מושגים

- 1 – ג (בוחרים משימת כתיבה אחת מתוך שלוש)
- 2 – ד (בוחרים שתי משימות כתיבה מתוך שלוש)
- 3 – א (תשע משבצות כתיבה על אותו נושא)
- 4 – ב (משימות ברמות קושי שונות לבחירה)

חלק ט"ו – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – מה זוכרים?

- 1. ב – 2–3
- 2. ב – 2 דקות
- 3. ב – מסמנים 'כתבתי' במעקב ההצלחות

חלק ט"ז – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – נכון או לא נכון ומשלימים

- 1. לא נכון – רק מי שרוצה קורא בקול, לא חובה על כולם
- 2. נכון – הסדר הוא: אומרים, כותבים, מרחיבים, משתפים, חוגגים
- 3. נכון – המעקב כולל רצף ימים ומחברת אישית

חלק י"ז – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – משלימים וממיינים

- 1. כתבתי
- 2. 2–3

חלק י"ח – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – מתאימים ומסדרים

- 1 – ב (אומרים את המשפט בעל פה לבן או בת זוג)
- 2 – א (כותבים משפט אחד או יותר)
- 3 – ד (מוסיפים פרט אחד למשפט)
- 4 – ה (2–3 תלמידים קוראים בקול)
- 5 – ג (מסמנים 'כתבתי' במעקב ההצלחות)

חלק י"ט – חזרה מסכמת – שאלות מסכמות

- 1. ב – אומרים אותו בעל פה לבן או בת זוג
- 2. ב – 3–5 דקות
- 3. א – התחלת משפט או מילה מהמחסן
- 4. ב – להוסיף פרט כמו איפה, מתי או איך
- 5. א – 2–3 תלמידים קוראים בקול מי שרוצה
- 6. ב – כתבתי
- 7. ב – 12
- 8. א – משפט עשיר יותר עם פרטים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- המורה בודקת שהתלמיד או התלמידה אמרו משפט ברור לפני הכתיבה
- המורה בודקת שבמשפט הסופי יש לפחות פרט הרחבה אחד שלא היה במשפט המקורי
- המורה בודקת שהסימון במעקב ההצלחות נעשה בכנות ומשקף את מה שבאמת נכתב

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני כמה שיעורים קצרים לפי חמשת הצעדים, דף אחד או חלק מדף בכל פעם
- לתלמידים עולים או חנ״מ כדאי להתחיל תמיד מהתחלת משפט ומחסן מילים, ולעבור בהדרגה לכתיבה עצמאית יותר
- לתלמידים מתקדמים אפשר לדלג ישר לדף הרחבת המשפט או ללוח הבחירה המאתגר יותר
- כדאי לשמור רצף קבוע של זמן ושל סדר הצעדים, כדי שהשגרה עצמה תיצור תחושת ביטחון והצלחה

חוברת תרגול – כותבים כל יום

כותבים כל יום – משימה יומית קצרה

· עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – אומרים ואז כותבים
2. פרק 2 – התחלות משפט ומחסן מילים
3. פרק 3 – מרחיבים משפט (סולם ההרחבה)
4. פרק 4 – לוח בחירה לטקסט
5. פרק 5 – משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – כותבים כל יום

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל דף קודם אומרים את המשפט בפה. אחר כך כותבים אותו. אחר כך מוסיפים מילה אחת או פרט אחד. בסוף מסמנים וי - הצלחתי!

📖 מילון קטן:

משפט	קבוצת מילים שלמה שיש בה משמעות, למשל: הכלב רץ בחצר
מחסן מילים	רשימת מילים שאפשר לקחת מהן כדי לעזור לכתוב משפט
התחלת משפט	כמה מילים ראשונות שנותנים כדי לעזור להמשיך לכתוב לבד
הרחבת משפט	הוספת פרט אחד למשפט - איפה, מתי, איך, למה או מה הרגישו
לוח בחירה	לוח עם כמה כרטיסים או משימות שבוחרים מהם מה לכתוב
מעקב הצלחות	מקום שבו מסמנים כל יום שבו כתבתי משהו
רצף ימים	כמה ימים רצופים שבהם כתבתי בלי לפספס
שיתוף	קריאת המשפט שכתבתי בקול לפני הכיתה או לפני חבר וחברה
דיפרנציאציה	התאמת המשימה לרמה של כל ילד וילדה
שגרה יומית	פעולה קבועה שחוזרת כל יום באותה צורה

1 חלק א' – פרק 1 • אומרים ואז כותבים – מכירים את השלבים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשגרה היומית קודם אומרים את המשפט בעל פה ואחר כך כותבים אותו	☐	☐
2	בשלב 'אומרים' כל תלמיד אומר את המשפט לעצמו בשקט	☐	☐
3	שלב 'אומרים' נמשך כעשר דקות	☐	☐
4	מי שמתקשה להתחיל לכתוב יכול לקחת התחלת משפט או מילה מהמחסן	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • אומרים ואז כותבים – תרגול בעל פה וכתיבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עם מי מדברים לפני שכותבים?

א) למורה בלבד ב) לבן או לבת זוג ג) לכל הכיתה יחד ד) לאף אחד

2. כמה זמן כותבים את המשפט?

א) דקה-שתיים ב) 3-5 דקות ג) חצי שעה ד) שעה שלמה

3. מה עושים כשלא יודעים איך להתחיל?

(א) לחכות בשקט (ב) לקחת התחלת משפט או מילה מהמחסן (ג) להפסיק את המשימה

(ד) להעתיק מחבר

3 חלק ג' – פרק 1 • אומרים ואז כותבים – כותבים בעצמנו

ענו בקצרה.

1. אמרו לבן או לבת זוג משפט אחד על משהו שקרה לכם היום בהפסקה, ואז כתבו אותו

2. כתבו משפט אחד על דבר שאכלתם הבוקר

3. כתבו משפט פשוט על בעל חיים שאתם אוהבים, ואחר כך הוסיפו פרט אחד - איפה, מתי, איך או למה

4. כתבו משפט על חוויה טובה שהייתה לכם השבוע, והוסיפו איך הרגשתם

5. בחרו מצב כתיבה אחד (למשל יום הולדת, משחק, טיול) וכתבו עליו שני משפטים - אחד פשוט ואחד מורחב

6. סדרו בכתיבה חופשית את חמשת שלבי השגרה היומית לפי הסדר הנכון

4 חלק ד' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – היכרות עם הכלים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כשקשה להתחיל לכתוב משפט, אפשר לקחת התחלת משפט מהמחסן	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	מחסן המילים מיועד רק למורים ולא לתלמידים	☐	☐
3	אחרי שכותבים משפט אפשר להוסיף פרט אחד כמו איפה או מתי	☐	☐
4	משפט ראשון חייב להיות ארוך ומסובך כדי שיהיה טוב	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – משלימים משפט מהתחלה נתונה

השלימו את המילה החסרה.

1. אתמול אני _____

2. הכי אהבתי כש _____

3. פתאום _____

4. בסוף השבוע _____

5. כשחזרתי הביתה _____

6 חלק ו' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – מתאימים וממשיכים לבד

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פעם אחת	___	**א.** לשחק כדורגל עם חברים
2. אני אוהב או אוהבת	___	**ב.** ראיתי כלב קטן ברחוב
3. בכיתה שלנו	___	**ג.** נסענו לים עם כל המשפחה
4. בחופש הגדול	___	**ד.** אני אוכל ארוחת בוקר לפני בית הספר
5. כל בוקר	___	**ה.** יש הרבה ילדים שמחים

7 חלק ז' – פרק 2 • התחלות משפט ומחסן מילים – כותבים ומרחיבים לבד

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו התחלת משפט אחת מהתרגיל הקודם, השלימו אותה למשפט שלם, ואז הוסיפו פרט אחד: איפה, מתי, איך או מה הרגשתם

_____

_____

_____

8 חלק ח' – פרק 3 • מרחיבים משפט (סולם ההרחבה) – מכירים את הסולם

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. 'איפה' שואלת על...

(א) מקום (ב) זמן (ג) דרך (ד) רגש

2. 'מתי' שואלת על...

א) זמן ב) מקום ג) רגש ד) סיבה

3. 'למה' שואלת על...

א) סיבה ב) מקום ג) זמן ד) דרך

9 חלק ט' – פרק 3 • מרחיבים משפט (סולם ההרחבה) – מוסיפים פרט למשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. הילדה קראה ספר _____ (איפה)

2. הכלב נבח _____ (מתי)

3. הוא רץ _____ (איך)

4. היא בכתה _____ (למה)

5. הילד חייך _____ (מה הרגיש)

10 חלק י' – פרק 3 • מרחיבים משפט (סולם ההרחבה) – תרגול כתיבה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט קצר, ואז הרחיבו אותו בעזרת 'איפה'

2. קחו את המשפט 'הכלב רץ' והוסיפו שני פרטים (איפה ומתי) כדי ליצור משפט עשיר

3. כתבו משפט עשיר משלכם שכולל לפחות שלושה פרטים מהסולם (איפה, מתי, איך)

11 חלק י"א – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – מכירים את הלוח

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בלוח הבחירה בוחרים כרטיס אחד מתוך שלושה כרטיסים	☐	☐
2	בלוח 3 על 3 כותבים תשעה משפטים בנושאים שונים לגמרי זה מזה	☐	☐
3	אפשר לבחור שתיים מתוך שלוש משימות בלוח הבחירה	☐	☐

12 חלק י"ב – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – בוחרים נכון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה כרטיסים יש בלוח?

א) 9 ב) 12 ג) 3 ד) 5

2. מה עושים עם לוח 3 על 3?

א) לכתוב כמה משפטים על אותו נושא ב) לצייר ציור בלי כתיבה ג) לשחק משחק קופסה

ד) לקרוא סיפור ארוך בקול

13 חלק י"ג – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – משלימים ומתאימים

השלימו את המילה החסרה.

1. בלוח הבחירה בוחרים כרטיס _____ מתוך שלושה כרטיסים

2. בלוח הבחירה אפשר לבחור גם _____ מתוך שלושה כרטיסים

3. הלוח 3 על 3 בנוי לפי _____ של קושי, כך שכל תלמיד בוחר משבצת מתאימה

14 חלק י"ד – פרק 4 • לוח בחירה לטקסט – מתאימים מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כרטיס אחד	___	**א.** תשע משבצות כתיבה על אותו נושא
2. 2 מתוך 3	___	**ב.** משימות ברמות קושי שונות לבחירה
3. לוח 3 על 3	___	**ג.** בוחרים משימת כתיבה אחת מתוך שלוש
4. שלבים בלוח	___	**ד.** בוחרים שתי משימות כתיבה מתוך שלוש

15 חלק ט"ו – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – מה זוכרים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה ילדים קוראים בקול?

א) 1 ב) 2–3 ג) כל הכיתה ד) אף אחד

2. כמה דקות משתפים?

א) 1 דקה ב) 2 דקות ג) 5 דקות ד) 10 דקות

3. מה עושים בסוף?

א) כותבים משפט חדש ב) מסמנים 'כתבתי' במעקב ההצלחות ג) מוחקים את המשפט

ד) קוראים לבד בשקט

16 חלק ט"ז – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – נכון או לא נכון ומשלימים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשלב 'משתפים' כל תלמיד ותלמידה חייבים לקרוא בקול.	☐	☐
2	שלב 'חוגגים' מגיע אחרי שלב 'משתפים'.	☐	☐
3	מעקב ההצלחות עוזר לראות רצף של ימי כתיבה.	☐	☐

17 חלק י״ז – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – משלימים וממיינים

השלימו את המילה החסרה.

1. בשלב 'חוגגים' מסמנים '_____!' במעקב ההצלחות.

2. בשלב 'משתפים' _____ תלמידים קוראים בקול את מה שכתבו.

18 חלק י״ח – פרק 5 • משתפים, חוגגים ועוקבים אחרי ההצלחות – מתאימים ומסדרים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אומרים	___	**א.** כותבים משפט אחד או יותר
2. כותבים	___	**ב.** אומרים את המשפט בעל פה לבן או בת זוג
3. מרחיבים	___	**ג.** מסמנים 'כתבתי' במעקב ההצלחות
4. משתפים	___	**ד.** מוסיפים פרט אחד למשפט
5. חוגגים	___	**ה.** 2–3 תלמידים קוראים בקול

19 חלק י״ט – חזרה מסכמת – שאלות מסכמות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים קודם, לפני הכתיבה?

א) ישנים ב) אומרים אותו בעל פה לבן או בת זוג ג) מוחקים הכל ד) מציירים בלבד

2. כמה דקות מוקצות לשלב הכתיבה עצמה?

א) רק דקה ב) 3–5 דקות ג) חצי שעה ד) שעה שלמה

3. מי שצריך עזרה בשלב הכתיבה, מה אפשר לקחת?

א) התחלת משפט או מילה מהמחסן ב) ספר שלם ג) מילון באנגלית ד) כלום, אסור לעזור

4. מה המטרה של שלב ההרחבה?

א) למחוק את המשפט ב) להוסיף פרט כמו איפה, מתי או איך ג) לכתוב דף שלם

ד) לשכוח את המשפט

5. מה עושים בשלב השיתוף?

א) 2–3 תלמידים קוראים בקול מי שרוצה ב) כולם צועקים ביחד ג) שותקים

ד) מוחקים את המשפטים

6. מה מסמנים בסוף במעקב ההצלחות?

(א) ציון מספרי (ב) כתבתי (ג) תאריך לידה (ד) שם המורה

7. בלוח הבחירה לטקסט, כמה כרטיסים יש בסך הכל?

(א) 6 (ב) 12 (ג) 20 (ד) 100

8. סולם הרחבת המשפט מתחיל ממשפט פשוט כמו הכלב רץ ומוביל ל...

(א) משפט עשיר יותר עם פרטים (ב) אותו משפט בדיוק (ג) שאלה (ד) ציור בלבד

כרטיס יציאה

האם הצלחתי לומר את המשפט שלי בעל פה לפני שכתבתי אותו?

האם הוספתי למשפט שלי לפחות פרט אחד - איפה, מתי, איך, למה או מה הרגשתי?

האם סימנתי 'כתבתי!' במעקב ההצלחות שלי היום?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀